

Література:

1. Міхно І. Штучний інтелект у системах сталого управління: інтеграція природних та соціальних процесів. STREDOEVROPSKY VESTNÍK PRO VEDU VYZKUM. 2025. Т. 2, № 12. С. 172–186. DOI: [https://doi.org/10.65237/2336-3630-2025-12\(2\)-12](https://doi.org/10.65237/2336-3630-2025-12(2)-12)

2. Воронов О., Остапенко О., Яценко В. Вплив штучного інтелекту на прийняття управлінських рішень у публічному управлінні. Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2024. № 32. С. 177–187. DOI: <https://doi.org/10.35432/tisb322024319732>

3. Кобець С. П. Роль штучного інтелекту у вдосконаленні систем економічного моніторингу та прогнозування. Сучасна економічна наука: теорія і практика: матеріали XV Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, 12 листоп. 2025 р. Полтава, 2025. С. 139–141.

4. Котолуп А. В., Станіславик О. В. Штучний інтелект як інструмент підвищення ефективності управлінських рішень. Актуальні проблеми економіки та менеджменту в умовах сучасних викликів: зб. матеріалів наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів / за заг. ред. О. М. Левченка, Л. І. Яременко. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2025. Вип. 2. С. 164–168.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-624>

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРИЙ. НА ПРИКЛАДІ ДОСВІДУ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Рассади́кова С. І.

кандидат економічних наук, доцент,

старший науковий співробітник,

доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин

Міжнародний університет

м. Одеса, Україна

Пономаре́нко А. О.

студентка 4 курсу спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

Міжнародний університет

м. Одеса, Україна

У сучасній глобальній економіці, де знання та творчий потенціал перетворюються на ключові чинники конкурентоспроможності, креативні індустрії посідають дедалі вагомніше місце в структурі національного виробництва. ЮНЕСКО визначає 11 галузей, що утворюють сектор

культурних та креативних індустрій (ККІ), від кіно і музики до цифрових медіа та дизайну [2]. Відповідно до концепції Джона Хокінса, «креативна економіка» є тим простором, де людська уява перетворюється на ринковий продукт [3]. Для постконфліктних країн, що прагнуть диверсифікувати джерела зростання, цей сектор набуває особливого стратегічного значення [1]. Саме тому досвід Республіки Корея найбільш показовий у світі зразок цілеспрямованого державного інвестування в ККІ. Він становить безперечний практичний інтерес для України в умовах воєнного та повосного відновлення.

Теоретичну основу дослідження становлять праці вітчизняних науковців, зокрема О. С. Арістова та Н. Ю. Іванової, які визначили креативні індустрії як «рушійний фактор розвитку стійких і конкурентоспроможних економік» [1], а також окреслили їхню роль у стимулюванні інновацій на ринках, що розвиваються. Серед міжнародних організацій, що визнають економічний потенціал ККІ є ЮНКТАД, ОЕСР та Рада Європи [2]. Проблема інвестиційного забезпечення КІ є міждисциплінарною, тому що вона охоплює питання державного фінансування, венчурного капіталу, інституційного будівництва [1].

Корейська модель інвестиційного забезпечення ККІ формувалася поетапно. Відправною точкою стало прийняття у 1994 році «Закону про розвиток аудіовізуальної індустрії», а потужний імпульс сектор отримав після фінансової кризи 1997–1998 років, коли уряд проголосив курс на «культурну економіку» як альтернативу традиційному промисловому зростанню [6]. З того часу ВВП Кореї зріс у 12 разів порівняно з 1987 роком. Це удвічі швидше за американський за той самий період. Ключовим інструментом державної підтримки стало Корейське агентство творчого контенту (КОССА), засноване у 2009 році та уповноважене координувати фінансування, міжнародний маркетинг і технологічну інтеграцію в секторі ККІ [6].

Структура інвестиційного забезпечення корейських ККІ охоплює три взаємопов'язані рівні: державні асигнування, венчурний та приватний капітал, а також прямі іноземні інвестиції. У 2023 році бюджетні витрати на підтримку ККІ склали близько 5 трлн вон (3 млрд дол.) із темпом зростання 20 % порівняно з попереднім роком [6]. Приватний сектор формує не менш вражаючий внесок. Тільки одна третина всього венчурного капіталу Кореї спрямовується в індустрію розваг є результатом «Стратегії Халлю», яка перетворила K-поп, K-drama та K-webtoon на транснаціональні бренди. Netflix, оцінивши потенціал корейського контенту, збудував у Сеулі першу в Азії продакшн-базу та оголосив про інвестиції у розмірі 100 млн дол. США на розвиток студії спецефектів Eyeline Studios протягом 2023–2027 років [6]. Прямі іноземні інвестиції у контент-суміжні сектори зросли у 2024 році на 18,4 % до 2,4 млрд дол. США [6].

Динаміка експорту контент-індустрії Республіки Корея, 2019–2023 рр.

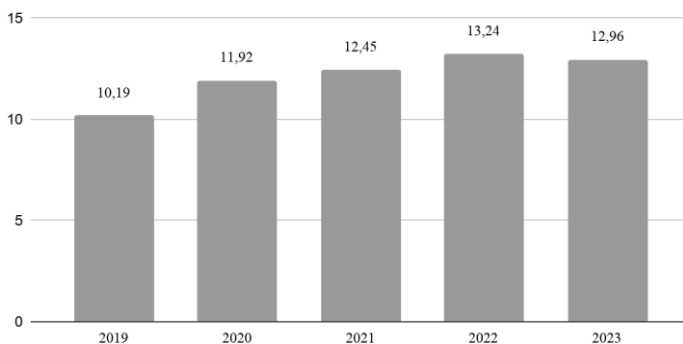

Рис. 1. Динаміка експорту контент-індустрії Республіки Корея, 2019–2023 рр. (млрд дол. США)

Джерело: складено автором за даними Korea Creative Content Agency [5]

Результати цієї системної інвестиційної стратегії є кількісно вимірними. У 2023 році сукупна додана вартість, створена корейськими ККІ, досягла 140 трлн вон, що становило 7,5 % ВВП країни, а в галузі було зайнято понад 700 тис. осіб [7]. Експорт творчого контенту склав 12,96 млрд дол. США (рис. 1) [6]. Показово, що кожні 100 млн дол. зростання культурного експорту генерують 180 млн дол. додаткового збуту споживчих товарів та 510 млн дол. виробничого мультиплікатора, а також створюють близько 3 000 нових робочих місць [6]. Прогнозується, що до 2030 року частка ККІ у ВВП Кореї зросте до 10 % [6].

Таблиця 1

**Порівняльна характеристика інвестиційного забезпечення ККІ:
Республіка Корея та Україна**

Параметр	Республіка Корея	Україна
Частка ККІ у ВВП	7,5% (2023)	1,5–2% (2023)
Держ. бюджет підтримки	5 трлн вон / рік	Відсутня окрема стаття
Інституційна база	КОССА, MCST (з 2009 р.)	Мінкультури, УКФ
Зайнятість у ККІ	700 тис. осіб (2023)	150 тис. осіб
Експорт контенту	\$12,96 млрд (2023)	Незначний, розрізнений
ПП у сектор	\$2,4 млрд (2024)	Переважно гранти
Цільова частка ВВП	10% до 2030 р. [6]	Стратегія відсутня

Джерело: складено автором за даними [1; 2; 7; 6; 4; 8].

Для України, що перебуває в умовах воєнного часу та прагне до відновлення, корейська модель інвестиційного забезпечення ККІ пропонує кілька конкретних орієнтирів (табл. 1). По-перше, інституційний це створення аналога КОССА. Спеціалізованого агентства, яке б координувало державне фінансування, захист інтелектуальної власності та міжнародне просування українського культурного продукту [7]. По-друге, фінансове, а саме розроблення механізмів змішаного інвестування, що поєднують гранти, пільгове кредитування та венчурний капітал [1]. Але вже певні кроки в цьому напрямі вже зроблено. Наприклад, British Council Україна у 2024–2025 роках запустив грантову програму підтримки креативних хабів та галузевих об'єднань з максимальним розміром гранту до 7 000 фунтів стерлінгів [4]. Чи Український культурний фонд у 2025 році отримав 2 млн євро від програми ЄС «Креативна Європа» [8]. Проте масштаб цих ініціатив залишається порівняно скромним. В них відсутня системна державна інвестиційна стратегія, аналогічна корейській [1]. По-третє, це структурність. Формування кластерів ККІ на зразок 15 корейських «культурних зон», де сукупний локальний ВВП перевищує 20 трлн вон [7], є надзвичайно актуальним для індустріалізованих регіонів України.

Таким чином, досвід Південної Кореї переконливо доводить, що цілеспрямоване інвестиційне забезпечення ККІ за умови поєднання державного стратегування, приватного капіталу та залучення ПІІ може бути здатне трансформувати креативний сектор з периферійного явища на драйвер національного ВВП. Для України, яка має потужний культурний потенціал і перебуває на порозі масштабного відновлення, перенесення корейських інституційних та фінансових практик із урахуванням власного контексту може стати одним із ключових векторів економічної трансформації.

Література:

1. Арістов О. С., Іванова Н. Ю. Спільне інвестування в креативні індустрії: світовий досвід і можливості в Україні. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2025. Т. 10. № 1. С. 11–18. URL: <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2025.10.1.11-18> (Дата звернення: 25.04.26)
2. Карасова Н. А. Креативні індустрії як елемент стратегії постіндустріального розвитку. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2019. Вип. 3. С. 1–12. URL: https://www.researchgate.net/publication/332087564_KREATIVNI_INDUSTRII_AK_ELEMENT_STRATEGII_POSTINDUSTRIALNOGO_ROZVITKU (Дата звернення: 24.04.26)
3. Хокінс Дж. Креативна економіка: як люди заробляють гроші на ідеях/ пер. з англ. Київ : Видавничий дім «Букрек», 2015. 400 с.

4. British Council Україна. Гранти для розвитку креативної економіки 2024–2025. URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/arts/creative-economy/creative-economy-development-grants> (дата звернення: 25.04.2026).

5. Hong E. The Birth of Korean Cool: How One Nation Is Conquering the World Through Pop Culture. New York : Picador, 2014. 272 p. URL: <https://musiccultures2015.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/09/birth-of-korean-cool.pdf> (дата звернення: 25.04.2026)

6. Korea Creative Content Agency. Global Market Size / Forecast. InvestKOREA, 2025. URL: https://www.investkorea.org/file/ik-en/Industry_Discover_Cultural.pdf (дата звернення: 25.04.2026).

7. InvestKOREA. Cultural Content Industry. URL: <https://www.investkorea.org/ik-en/cntnts/i-326/web.do> (дата звернення: 25.04.2026).

8. Lb.ua. Український культурний фонд виграв грант на 2 млн євро від програми «Креативна Європа». 06.10.2025. URL: https://lb.ua/culture/2025/10/06/700168_ukrainskiy_kulturniy_fond_vigrav.html (дата звернення: 25.04.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-65>

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ: ІНСТИТУЦІЙНА ДОВІРА ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ

Рассади́кова С. І.

*кандидат економічних наук, доцент,
старший науковий співробітник,
доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

Хоменко Д. В.

*студентка першого курсу спеціальності
«Міжнародні економічні відносини»
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

Повномасштабне збройне вторгнення Російської Федерації проти України, розпочате 24 лютого 2022 року, спричинило безпрецедентну гуманітарну та психологічну кризу. Мільйони громадян зіткнулися з втратою близьких, вимушеним переміщенням, руйнуванням домівок та